

KRUUSA KALJU

Üleelamiste vanake

Toimetanud Elli Feldberg
Korrektuuri lugenud Triinu Tamm
Kujundanud Maris Kaskmann

© Kruusa Kalju ja Loomingu Raamatukogu, 2023
© Kaanefoto. Paul Meiesaar, 2021

Kolleegium

Toomas Haug, Tiit Hennoste, Maarja Kangro, Lauri Kitsnik, Hasso Krull,
Maria-Kristiina Lotman, Ilona Martson, Mati Sirkel, Elle-Mari Talivee,
Marek Tamm, Jaak Tomberg, Udo Uiho

Toimetus

Harju 1, 10146 Tallinn
Tel: 627 6425
E-post: LR@loominguraamatukogu.ee

Trükkinud Tallinna Raamatutrükikoda

ISSN 1406-0515
ISBN 978-9916-713-14-3 (trükis)
ISBN 978-9916-713-15-0 (epub)

Luule ei tohi olla see, mida tavaliselt luuleks nimetatakse. Ta peab olema inimese tundeelu (arvatavasti leiduks mõni sobivamgi sõna) muutuste täpne aruanne, aus päevik. Järelikult peab ta olema katkendlik – tal ei saa olla sidusust. (Sidususega luule, elik sõnakunstiline filosoofia, annaks deduktiivselt võetuna romaani, induktiivselt näidendi. Luule ja viimaste vahekord ei erine päevitise arvepidamise ja kuu- või aastalõpubilansi vahekorrast.) Ning kindlasti ei tohi luuletajal jutluse jaoks ainekogu kirikuõpetaja või teatavasugust meest otsiva hoora sarnaselt olla mingit eelhoiakut.

Takuboku (1885-1912), „Söödavad luuletused“

Luule kohta (7 pala)

Luuletamine kaasneb elamisega.
Mu looming kaasneb
tösielunäidetest kooruvatest väidetest.

Ma ei olegi enesele otsinud luuletaja häält,
ainult luuletustele
olen helit otsinud.

Luules ei tule valetamine välja,
luules tuleb ju valetamine välja –
täiesti uskumatu.

Kõnekujundid, väljendid ja keelendid pole iialgi
lihtsa, vaese, aga hea
luule ainsad teemandid.

Taktitundlik keel väldib rütmist väljas kütmist,
samal ajal meel
seda meelegendamalt naudib raamist välja saamist.

Teadvusevoolu toore pulbitsemise
ja küpse teksti publitseerimise vahel
sänulsetatud miski.

Luule ongi ju rahva paabulinnusaba –
mida kehvikust rahvamajandus ei jaksa
lehvikuks lahti lüüa.

*

MIND EI PAELUGI kauged mandrid, sõjatandrid, kirjandusžanrid ...
Olen käsist-jalust seotud
isikliku eluga.

*

MIND VALDAB LENGUS, olek tundub räinakas, kisub viiakaks ...
Arusaadavalt
on seda keeruline seletada.

*

MA OLEN TÖLPA,
kes balletitöntsija elegöntsiga
märki tabab töpsusega, rabab kõnstiköpsusega.

*

KIRJUTAMISEL on mul näpud vahel saanud kõrvetadagi –
olles segi ajanud
läpaka ja vahvlirauad.

*

EI MA KAHE TSE, et kihutasin ratta kaheksasse, ei!
Juba järgmisel korral
kihutan ta kümnesse.

*

MU PÜSTITATUD Maslow' püramiid ju sai tipust päris lai,
aga ahas alus jäi
varisemis-
ohtliku-
ks.

Ühe lauliku eluke

Oi üheksäkümne dätel
aastatel ma karjas käisin

Praegu targu ma talitan
kabinetikirjastuses
üksiku üritäjänä

Kunagi ma mee leldi
ringi liiguks rahva suus